

Verpakkingsstress

Gisteravond wilde ik makkelijk en lekker koken. Ik had kip tandoori gehaald, zo'n kant-en-klaar aluminium schaalpje dat je zo in de oven kunt zetten. Je hoeft alleen maar even het plasticje eraf te halen. Alleen maar even? Na 10 minuten prutsen had ik nog steeds niet al het plastic eraf! Uiteindelijk heb ik de inhoud van het bakje maar in een ovenschaal gedaan en had ik een half uur later nog steeds heerlijke kip tandoori.

Maar wat is dat toch met die verpakkingen? Met het boterhamvlees-bakje waarvan het plasticje precies zo scheurt dat je het vlees zeker niet meer lang vers kunt houden? En heb je bij een bakje spekjes of aardappelschijfjes het folie al eens eraf gekregen? Het hoekje zit los, maar daarna houdt het snel op. In de bijgaande collage zie je het resultaat van een vraag op Facebook of mensen hun verpakingsstress wilden opsturen: verpakking die niet scheurt waar het wel zou moeten of juist wél scheurt waar het niet zou moeten. Het plastic om een Stanley mes heen dat je zonder Stanley mes niet open krijgt. En het blijft niet bij plastic. Met aluminium-afdekfolie-dekseltjes lijkt het iets beter te gaan, maar ook die scheuren geregeld waar het niet hoort.

Dus wat is dat toch met die verpakkingen? Waarom krijgen we die niet gewoon open?! Dat dit nog niet lukt, is natuurlijk niet zomaar. Blijkbaar is het heel lastig om een goede (plastic?) verpakking te vinden die voldoet aan de eisen. De verpakking moet in de fabriek afgevuld kunnen worden en daarna wordt het plastic- of aluminiumfolielagje geseald op de randen. Op deze manier krijg je een luchtdichte afsluiting. Handig, want dan is de inhoud langer houdbaar. Maar een

andere eis aan de verpakking is dat je deze ook weer (gemakkelijk!) open krijgt. Deze tegengestelde eisen maken het ontwerp van zo'n verpakking nou net een uitdaging en zijn vaak ook de reden waarom ontwerpen niet altijd optimaal zijn als ze bij ons als consumenten terechtkomen. De eisen knellen en dat betekent dat een goede oplossing aan de ene kant juist het probleem aan de andere kant versterkt. Welke keuze maak je dan? Een verpakking voor nootjes moet goed dichtzitten, zodat de kans op 'luchtintreding' tijdens transport en opslag minimaal is, maar daardoor krijgen we diezelfde zak niet goed open zonder een schaar te gebruiken.

Wat hierbij ook opvalt, is dat het bij sommige producten per merk verschilt hoe prettig de verpakking is. Als er dus een goede oplossing te vinden is, waarom gebruikt niet iedereen die dan? De oplossingen die bedrijven voor een vraagstuk bedenken, houden ze vaak binnen de

deur in verband met concurrentieoverwegingen. Daardoor moet ieder bedrijf hetzelfde vraagstuk zelf oplossen. Bij een patent moet een concurrent zelfs een hele andere oplossing bedenken om geen rechten te schenden. Wat je hier in de klas mee kunt? Neem jouw verpakingsstress eens mee naar school en vraag aan je leerlingen welke mogelijke oplossing zij zouden hebben. Of welke eisen je aan verpakking stelt en welke eisen tegengesteld zijn? Wat betreft houdbaarheid van voedingsmiddelen zit bij dit vraagstuk ook een mooie chemische of biologische link: hoe kan een verpakking de houdbaarheid van het product verlengen? En voor in de scheikundeles zijn verpakkingen mooie voorbeelden als je het over materiaaleigenschappen hebt. Veel plezier met jullie verpakingsstress!

Met dank aan de verpakingsstress van: Frans Hoebens, Manon van der Waal, Stijn Kerkhof, Hellen van der Heijden en Patrick Martens. ●

MARTHA HOEBENS geeft vanuit Bedrijf in de Klas docenten handvatten om op een gemakkelijke, laagdrempelige manier 'iets met bedrijven' in de klas te doen. Onder andere verzamelt ze hiervoor voorbeelden uit het dagelijks leven, waar je gemakkelijk de link met het bedrijfsleven kunt zien - als je maar weet waar je moet kijken!